

HET AARDEWERK VAN DE GRAUWAART

Middeleeuwen

Tijdens archeologisch onderzoek op het terrein van de Grauwaart, werd totaal zo'n 15 kilo aan aardewerkscherven opgegraven. Het oudste aardewerk uit de vulling van de gracht dateert uit de dertiende eeuw, dit komt overeen met de oudste vermelding van de Grauwaart in 1230. De helft van het gevonden aardewerk was afkomstig uit een 15e eeuwse afvalkuil. In deze afvalkuil zijn vier verschillende soorten aardewerk aangetroffen: roodbakkend, grijsbakkend, witbakkend aardewerk en steengoed. Het roodbakkend aardewerk vormde de grootste hoeveelheid.

De fragmenten die gevonden zijn, behoren tot minstens 8 grappen. Verder zijn er fragmenten van twee vetvangers, een kan, een kamerpot, een klein schaalje, een kom en een voorraadpot gevonden. Het grijsbakkend aardewerk dat gevonden is, bestaat uit fragmenten van een vuurklok, een schaal, een kan en minstens zes kookpotten. Bij het steengoed bevonden zich o.a. twee gevlamde kannen.

Een grape is een typisch middeleeuwse kookpot, deze werd direct met de pootjes in het vuur gezet. De pootjes zorgen ervoor dat de pot niet omvalt als hij in het vuur staat.

Een vetvanger is een langgerekte schaal die onder vlees aan het spit werd gezet om het braadvet op te vangen. Dit kon dan weer gebruikt worden voor andere gerechten.

Een kamerpot is een pot die onder het bed stond en waarin 's nachts geplast kon worden. De bodem van een kamerpot is vaak bol zodat de plas er niet alle kanten uitspettert. De pot kon 's morgens in de beerput gelegegd worden.

Leuk proefje: Neem een grote lepel, zet de kraan aan en hou de lepel eerst met de holle kant onder stromend water: het water spettert alle kanten uit. Draai vervolgens de lepel om en laat het water over de bolle kant stromen: het water zal zonder spetteren langs de lepel lopen.

Een vuurklok of vuurstolp is een groot soort aardewerken kom, die voor het slapen gaan over het haardvuur werd gezet. Dit om het vuur te laten smeulen en te voorkomen dat bij het knetteren van het vuur de vonken de kamer binnenkwamen en brand veroorzaakten. Soms zaten er gaten in de klok om nog een beetje zuurstof bij het smeulende vuur te laten komen, zodat 's morgens als de vuurklok weggehaald werd, er alleen even geblazen hoefde te worden om het vuur weer brandend te krijgen.

Bron:

- Basisrapportage archeologie 1: De Grauwert., J.S. van der Kamp, Gemeente Utrecht Cultuurhistorie, (februari 2004)